

«Σήμερον της παγκοσμίου χαράς τα προοίμια»

[Ορθοδοξία / Θεοτόκος](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

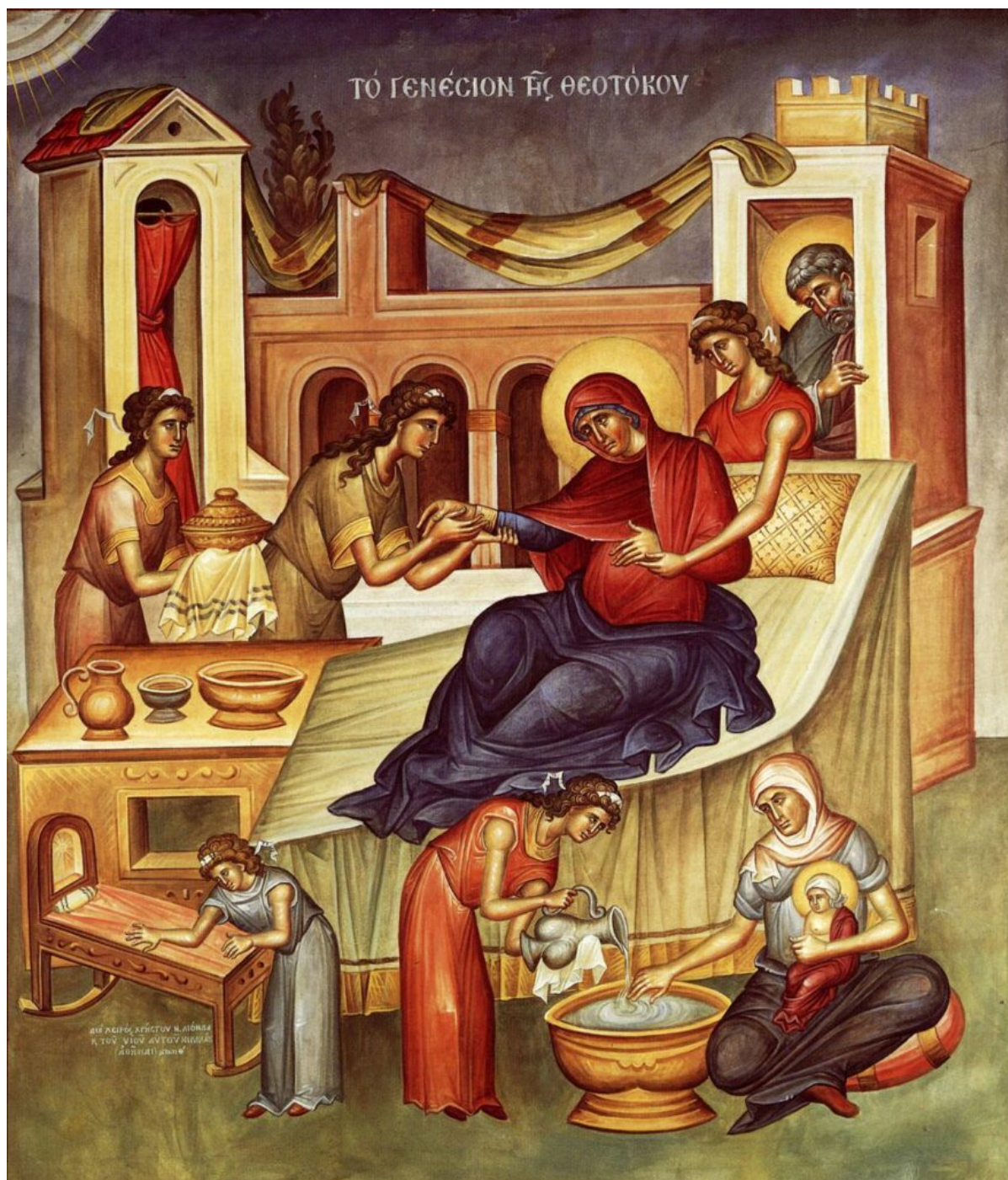
Έχουμε αναφερθή σε παλαιότερο άρθρο μας στα «Παράδοξα της Κοιμήσεως» της Θεοτόκου, πως δηλαδή ένα γεγονός θλίψεως, πόνου και οδύνης, όπως είναι η Κοίμηση, μετατρέπεται από την Εκκλησία μας σε ποίημα χαράς και μάλιστα αγαλλιάσεως, καθ' ότι ο «θάνατος» της Παναγίας είναι μετάσταση «εκ του θανάτου προς την ζωήν» και μάλιστα «από των λυπηροτέρων εις τα χρηστότερα και θυμηδέστερα και ανάπαυσις και χαρά» (από την Ακολουθία της Γουγκλισίας).

Πράγματι, ο ετήσιος λειτουργικός κύκλος της Εκκλησίας μας ολοκληρώνεται με την ζωηφόρο μετάσταση της Παναγίας μας και αρχίζει εκ νέου με την ελπιδοφόρο γέννησή της: «Σήμερον της παγκοσμίου χαράς τα προοίμια □ σήμερον έπνευσαν αύραι σωτηρίας προάγγελοι».

Σε τι έγκειται όμως το παράδοξο της Γεννήσεως της Υπεραγίας και Δεσποίνης ημών Θεοτόκου; «Εν τη γεννήσει σου, Κόρη, (...) και των φυσάντων το λυπηρόν της ατεκνίας διέλυσας όνειδος και της προμήτορος Εύας την εν τω τίκτειν

κατάραν» (Εξαποστειλάριο εορτής). Διπλά θαυμαστό, λοιπόν, το γεγονός της Γεννήσεως της Θεομήτορος. Από την μια, λύεται η ντροπή («όνειδος») και η λύπη των γονέων της, εξ αιτίας της ατεκνίας των, και από την άλλη λύεται η κατάρα της προμήτορος Εύας «εν τω τίκτειν», με τον τόκο της Θεοτόκου, με την γέννηση, δηλαδή, του Σωτήρος. Και αυτή η δεύτερη χαρά, η διάλυση της καταράς που συνώδευε όλο το ανθρώπινο γένος, λόγω του προπατορικού αμαρτήματος, είναι πολύ ευρύτερη και πολύ πιο λυτρωτική από την χαρά των γονέων της είναι «παγκόσμιος χαρά», διότι από την νέα Εύα, την Παναγία, θα ανατείλη επιτέλους η σωτηρία για όλο τον κόσμο.

Πως, λοιπόν, να μην εορτάζη και να μην πανηγυρίζη κανείς το Γενέθλιο της

«παγκοσμίου δόξης», της Παρθένου Μαρίας; Γι' αυτό ο υμνωδός ψάλλει: «Η Γέννησίς σου, Θεοτόκε, χαράν εμήνυσεν πάση τη οικουμένη. εκ σου γαρ ανέτειλεν ο ήλιος της δικαιοσύνης, Χριστός ο Θεός ημών, ο λύσας την κατάραν και δούς την ευ-λογίαν, ο καταργήσας τον θάνατον και δωρησάμενος ημίν ζωήν την αιώνιον».

Αντιστοίχως, όπως στους Αίνους της εορτής της Κοιμήσεως ο υμνογράφος παρουσιάζει τα παράδοξα του θαύματος της μεταστάσεως «εκ του θανάτου εις την ζωήν», έτσι και τώρα, στους Αίνους της εορτής του Γενεσίου, ο υμνογράφος αναφωνεί και πάλι: «Ω του παραδόξου θαύματος», διότι αφ' ενός μεν «η πηγή της ζωής», η Παρθένος, «εκ της στείρας τίκτεται», αφ' ετέρου δε «η θεοδόχος Κόρη, του Θεού το σκήνωμα, το πανάγιον όρος (των αρετών) ημίν δεδώρηται».

Πόσο ευγνώμονες, αλήθεια, να είμαστε στον αγαθό Θεό που μας δώρισε τον ευλογημένο αυτόν καρπό της χάριτος, την Κεχαριτωμένη Κόρη, «το θείον απάνθισμα», «το έμψυχον παλάτιον της δόξης του Κυρίου εις κοινήν ευφροσύνην και χαράν και σωτηρίαν των ψυχών»! Εκείνοι, βεβαίως, που αισθάνονται ακόμη πιο ευγνώμονες για το «θείον δώρον», με το οποίο τους τίμησε και τους αντέμειψε ο Κύριος για τον ευλαβή και προσευχητικό βίο των και την αγαθοεργό πολιτεία των, είναι οι δίκαιοι γονείς της Παναγίας, ο Ιωακείμ, του οποίου «ουκέτι τα δώρα αποστρέφονται» και η Άννα, της οποίας «ο θρήνος εις χαράν μετεβλήθη». «Στήλη σωφροσύνης έμψυχος και λαμπρόν δοχείον αποστίλβον χάριτι» αναδείχθηκε, κατά τον υμνογράφο, «η ευκλεής Άννα», της οποίας ακόμα και το όνομα σημαίνει «χάρις Θεού».

Η χαριτωμένη, λοιπόν, πρώην στείρα Άννα τίκτει «την πρόδρομον της χάριτος», την Παρθένο Μαρία, «την πασών των γενεών προεκλεχθείσαν εις εκπλήρωσιν της θείας οικονομίας, δι' ης ετέχθη ο Χριστός και ανεπλάσθημεν οι γηγενείς και ανεκαινίσθημεν εκ της φθοράς προς ζωήν την αληκτον».

Απορεί, λοιπόν, ο υμνογράφος και εξίσταται και αναλογίζεται σίγουρα σε ποιο γηγονός να δώσει μεγαλύτερη έμφαση, της χαράς των προπατόρων, για το δώρο της τεκνογονίας, ή της δικής μας χαράς, όλων των ανθρώπων, για το δώρο της σωτηρίας; Και επειδή αδυνατεί να σταθμίσει ποια χαρά είναι μεγαλύτερη, αφού και οι δύο είναι πρωτόγνωρες και απροσμέτρητες, γι' αυτό συμπλέκει στον ύμνο του τις δύο μεγάλες αυτές χαρές: «σήμερον στειρωτικάί πύλαι ανοίγονται, σήμερον καρπογονείν η χάρις απάρχεται...». Και αλλού: «εξ ασπόρου ρίζης φυτόν ζωφόρον εβλάστησεν ημίν», «εξ αγόνου τεχθείσα μητρός (η Παναγία) έτεκε υπέρ φύσιν τον απάντων Θεόν».

Στα παραπάνω λόγια του υμνογράφου δεν ξέρομε, αλήθεια, ούτε εμείς τι να πρωτοθαυμάσωμε: το ύψος του πνεύματος του δημιουργού, το βάθος των νοημάτων ή μήπως τον πλούτο του λόγου και την υπέροχη γλώσσα; Μάλλον συνδυασμό όλων επιτυγχάνει άριστα ο θεοφώτιστος υμνουργός.

Εκεί, όμως, που ο υμνογράφος μας καλεί πλέον όλους μαζί να συνεορτάσωμε είναι στο υπέροχο Δοξαστικό του Εσπερινού: «Δεύτε άπαντες πιστοί προς την Παρθένον δράμωμεν. ιδού γαρ γεννάται το της παρθενίας κειμήλιον, (...) ο ναός ο άγιος, το της θεότητας δοχείον, το παρθενικόν όργανον, ο βασιλικός θάλαμος, εν ω ετελειουργήθη το παράδοξον μυστήριον της απορρήτου ενώσεως των

συνελθουσών επί Χριστού φύσεων.» Λες και ο υμνογράφος έχει βάλει, σ' αυτό το τροπάριο, όλη του την τέχνη να παρουσιάσει το παράδοξο, πράγματι, μυστήριο της ενώσεως μέσα στην παρθενική γαστέρα «των συνελθουσών επί Χριστού φύσεων»!

Δεν έχουμε, επομένως, παρά να ανταποκριθούμε και εμείς στο συλλογικό του κάλεσμα και να πανηγυρίσουμε, διότι «σήμερον γεννάται της κατάρας η αναίρεσις, της ευ-λογίας η αντίδοσις, της ζωής ημών η πρόξενος», και να παρακαλέσουμε συγχρόνως την μητέρα του Θεού, την γλυκιά μας Παναγία, «δι' ης τα επίγεια τοις ουρανίοις συνάπτεται εις σωτηρίαν ημών» να αιτείται πάντοτε «την ειρήνην και ταίς ψυχαίς ημών το μέγα έλεος». Γένοιτο! Χρόνια πολλά!

<https://bit.ly/3Bsv1Wi>